

Sainntja!?

Snakk med Tone

tone.friden@adresseavisen.no

eller: sainntja@adresseavisen.no

Telefon: 930 38 935 SMS med kodeord SAINNTJA til 1980

Pro-ed

Pro-ed er et samfunn på nettet som bare vokser og vokser. Disse menneskene mener at man kan kontrollere spiseforstyrrelser, og det ligger tips for å kaste opp, skjule spiseforstyrrelser, hvordan man kan sulte seg selv og også hvordan man kan utvikle spiseforstyrrelser. Dette er noe unge ikke vet noe om. Vi får ikke vite noe om farene ved det, og det er veldig få som faktisk vet om disse sidene. Bortsett fra de som lager dem og bruker dem selvfølgelig.

Pro-ed sidene var mest synlige for et par år siden, men her i Norge kommer de for fullt nå. Unge får ikke vite noe om dette på skole eller i media eller noen ting. Ingenting forbereder noen å plutselig komme over en sånn side på internett. Og det er ikke rart det har oppstått. Det er på grunn av et forvridt motebilde. Med 1,90 meter høye, hofteløse modeller som kun blir brukt til kleshengere, er det ikke rart 15 år gamle jenter får komplekser. Et annet eksempel er utstillingsdukkene som står i butikene. Disse dukkene er magre versjoner av Barbie, og hvis de hadde vært ekte personer hadde det ikke vært mulig for dem å stå oppreist. Man kan jo spørre seg selv når man tenker at det er innsiden som teller, om det virkelig er slik når man ser hvilken overfladisk og utseendepreget verden vi lever i. Og egentlig har vi oss selv å takke når vi lar oss styre av motebildet på denne måten.

Når TvNorge sender Slankekrigen og andre slankeprogrammer burde de kanskje tenke på de ekstremt tynne også? Det er faktisk farligere å være for tynn enn å være for stor. Men nei. I stedet sender de konkurranser om å være tynneste. Serier som Americas Next Top Model er jo kun for unaturlig tynne og høye jenter. Det burde være en serie der det var om å gjøre å nå en idealvekt. Og den personen som kom nærmest burde få premien. Der kunne faktisk hvem som helst vært med. Det kunne vært en livsstilsguide, der det var om å gjøre og holde vekten etter man hadde gått ned eller opp!

VÅKN OPP! KAN DERE IKKE SE DET SYKE SAMFUNNET VI LEVER I

Anjapanja

Tørumdikt

Tørum, Tørum hvorfor må du dra.

Jeg synes karrieren din har vært kjempebra. De ga deg din støtte, De som du møtte. Du trente RBK, Hvorfor må du gå. (snufs)

Rim-i-hagen

Tøffe skoletimer

Røde Kors ungdom holder kurs om «Når krigen raser». Tiendeklassingene ved Huseby skole fikk besøk i forbindelse med internasjonal uke.

Norges Røde Kors har laget et læringsopplegg om krig, krigens regler og menneskerettigheter for ungdomsskoleelever. Det er ikke sikkert alle vet at det finnes regler for hva som er lov å gjøre i krig. Derfor holder ungdomsgruppen i organisasjonen kurs for unge om hvordan mennesker skal behandles i en krigssituasjon. Barnesoldater og krigsfanger står også på timeplanen under besøket. Dette er fjerne tema for de fleste tiendeklassingene på Huseby selv om det stadig er mange konflikter rundt om i verden. Målet med arbeidet er å oppfordre ungdommene til å stille spørsmål og diskutere temaene.

– Vi håper at dette arbeidet kan være en oppvekker om at det skjer ting i verden som ikke burde skje, sier Benedicte Olsen, som leder Regler i krig i Trondheim.

Poenget er ikke at elevene skal pugge de ulike reglene, men at de skal ta standpunkt og involvere seg i hvordan andre mennesker har det.

– Vi skal få elevene til å bli engasjert, og det er derfor viktig å bruke dagsaktuelle og kjente eksempler, mener lederen.

Informasjon om hva Røde Kors er, hva de jobber med og hvilke retningslinjer det jobber etter, er også en viktig del av undervisningen.

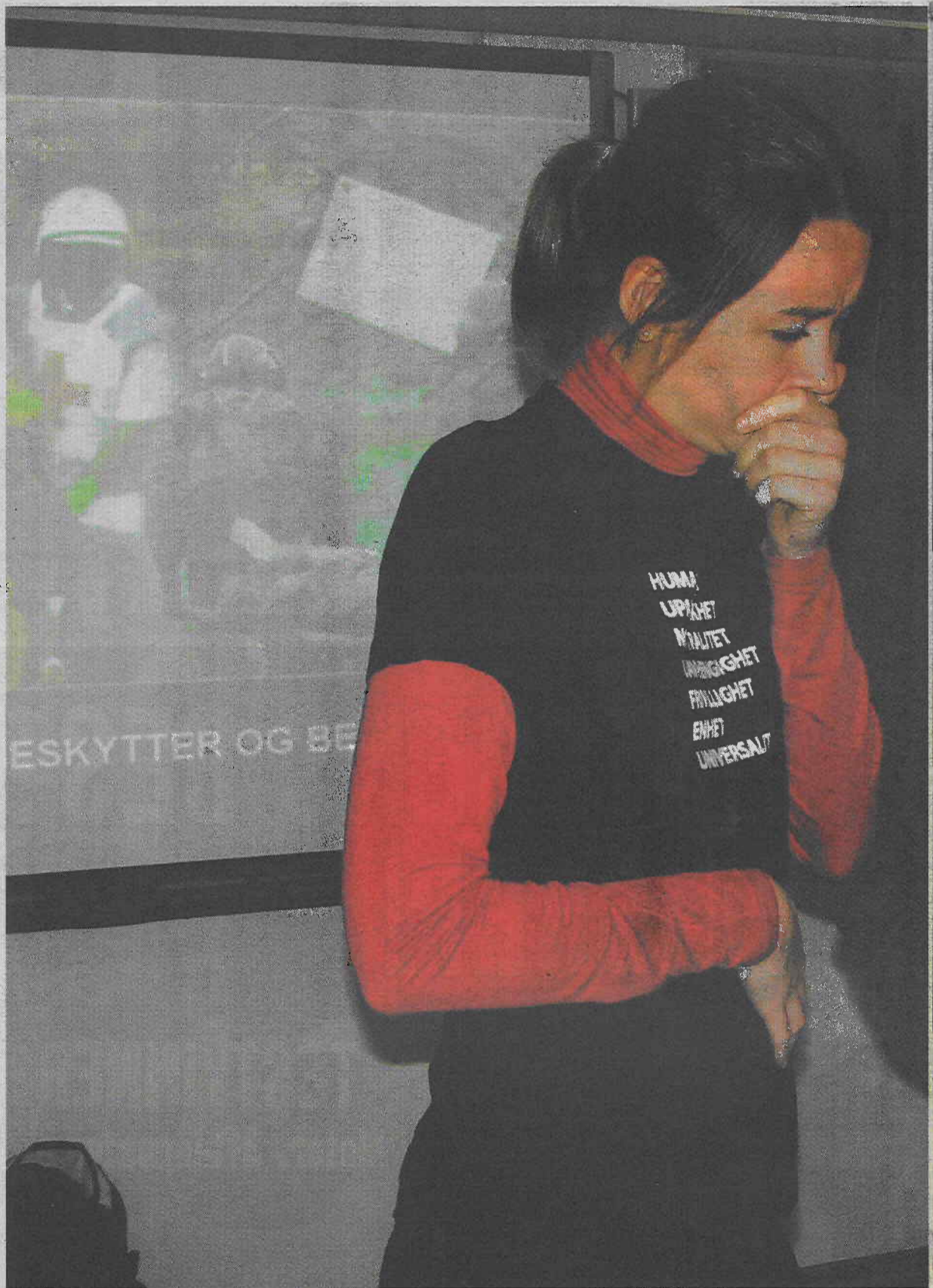
Regler i krig

Ikke mange av elevene har hørt om Genevekonvensjonene, som regulerer hva det er lov til å gjøre når det er krig. En stor del av undervisningsopplegget går på internasjonal humanitær rett, jo flere som vet om disse reglene, desto flere er det som kan si i fra hvis de brytes.

– Tror dere at reglene i krig fungerer? spør Benedicte.

– Nei, er svaret i begynnelsen, men i løpet av timen endrer de mening. At det ikke er lov å skade sivile og at det ikke er lov til å bruke alle slags våpen er ny informasjon. Etter hvert får tenåringene også informasjon om hva som er konsekvensene hvis disse reglene brytes. De som gjør det, skal bli straffet.

Verdens minst 300 000 barnesoldater er også et tema som tas opp. Og elevene får se en sterk film der tidligere barnesoldater snakker om hva de har opplevd. Deltakerne får også tid til å diskutere hva som kan gjøres for å unngå at barn kommer i en slik situasjon. Gratis skolegang og å sørge for at det ikke fins ledere som godtar barnesoldater, er noen av forslagene.

Unge underviser unge

Susann Larsen, Benedicte Olsen og Thomas Gevoll fra Røde Kors Ungdom reiser rundt på ungdomsskoler for å snakke om regler i

krig, barnesoldater og krigsfanger. Foto: TONE FRIDÉN

res for å unngå at barn kommer i en slik situasjon. Gratis skolegang og å sørge for at det ikke fins ledere som godtar barnesoldater, er noen av forslagene.

– Dette minner egentlig om «Blood diamond»-filmen, påpeker Adrian Thesen (15).

– Interessant tema

Undervisning om krigsfanger og hvordan verdenssamfunnet har bestemt at de skal behandles, er neste punkt på programmet. «Hvorfor gjør de egentlig

sånn» er et spørsmål det er vanskelig å svare på, selv for kurslederne.

Helt til slutt får elevene se en musikkvideo fra Røde Kors sitt arbeid over hele verden, meningen er å vise at det virkelig nytter å hjelpe. Til tonene fra «Where the streets have no name» av U2 er det flere av de ellers så tøffe tenåringene som får en tåre i øyekroken.

– Det var veldig gripende, mener Lene Marie Gåsbakk (15). Både Adrian og Lene Marie

synes det er veldig bra å få besøk av ungdommer fra Røde Kors. Å få lære mer om disse temaene mener de er kjempeinteressant, og de kunne faktisk godt tenke seg å jobbe med det samme selv.

Alle ungdomsskoler kan bestille lærebøker og læreveiledning gratis fra Røde Kors for å få hjelp til å ta opp disse emnene.

TONE FRIDÉN 930 38 935
tone.friden@adresseavisen.no

om krig

Interessant: Husebyelevene Lene Marie Gåsbygg (15) og Adrian Thesen (15) mener det er bra å lære mer om såpass alvorlig tema.

Halloween i Japan: Den opprinnelig amerikanske tradisjonen med å feire Halloween har tatt helt av i Japan. De har gått så langt at de feirer med lange opptog.

Foto: REUTERS/Kim Kyung-Hoon

Hvalsommer: Treåringen Huang Yan svømmer med en belugahval i Polar Region Ocean World i sommer.

Foto: AP Photo/EyePress)

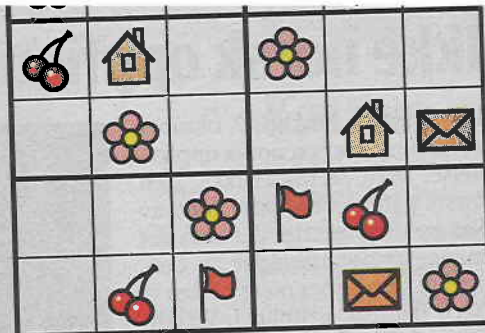

Ikke ekte: Heldigvis for disse to barna er ikke denne dinosauren ekte. De besøker en utstilling ved Academy of Natural Sciences i Philadelphia.

Foto: AP Photo/Matt Rourke

En panda etter kake: Tao Tao feirer 35-årsdagen med å spise kake. Kjempepandaen er en av verdens mest utrydningstruede arter, og det er en ekstra grunn til å feire fødselsdagen. Foto: REUTERS

Tallsudoku

	4		1		
	1		3	2	
3				4	6
	5		2		3
4	3		6		1
1				3	2

Fyll ut de tomme feltene slik at både de lodrette og vannrette radene, samt hver av boksene med 2x3 feltet inneholder alle de seks tallene eller symbolene

Utfordringen

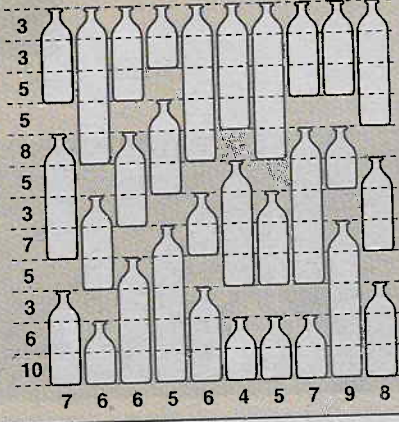
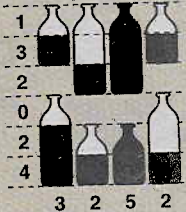
Flasker på vegg

I England har de en sang om "10 grønne flasker som henger på en vegg". Her er det 30 grønne flasker som henger på en vegg. I hver flaske er det noe vin. Noen av flaskene kan være fulle, andre inneholder bare litt vin - men ingen flaske er tom.

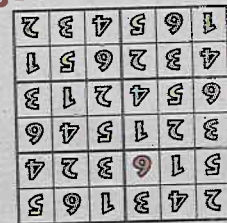
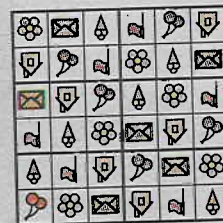
Det blir din oppgave å merke av innholdet av vin på flaskene. Tallet under flaskene angir hvor mye vin det er i hver rekke (den totale beholdning i de tre flaskene som henger over tallet). Tallene til venstre forteller deg om beholdning av vin i hver vannrette rekke. Skål!

Eksempel:

Sudokuløsninger

Løsning utfordringen

Løsningen på forrige oppgave vises i diagrammet til høyre. Løsningen på dagens oppgave kommer i neste dags avis.

